

[Mose Hansen.]

vendig forøgelse af produktionen og produktiviteten, men forbrugernes ønsker om kvalitetsforbedring og fejlfrie produkter er også en medvirkende årsag til udvidelsen af brugen af disse præparater. Det må man også huske på. Det er min opfattelse, at myndighederne herhjemme, bistået af toksikologer, biologer og statens plantepatologiske institut, ved forsøg har formået at udforme regler, der har taget skyldigt hensyn til alle berettigede interesser. Landbrugsministeriets giftnævn har efter min opfattelse forstået at leve op til det ansvar, som påhviler dette organ, og det er også min opfattelse, at de forskrifter, der er givet fra giftnævnet, hurtigt er blevet omsat i midlernes praktiske anvendelse ved oplysning fra landbrugets faglige vejledere; men også kemikaliefabrikernes vejledere, konsulenter og statens plantepatologiske forsøg har udført et stort arbejde for at give vejledning i præparaternes rette anvendelse i praksis.

Mit parti kan altså give tilslutning til, at undersøgelsen foretages; men indtil der foreligger resultater, baseret på undersøgelser foretaget her i landet, bør man gå forsigtigt til værks i modstanden mod disse præparaters anvendelse og henholde sig til landbrugsministeriets giftnævns og sundhedsstyrelsens afgørelser, idet vi indtil videre må gå ud fra, at de er kompetente til at træffe afgørelserne på dette område, og at deres afgørelser træffes under et særligt ansvar.

Skræppenborg-Nielsen: Som medforslagsstiller til det forslag til folketingsbeslutning, vi nu behandler, ønsker jeg ud over, hvad vor ordfører i denne sag, det ærede medlem hr. Morten Lange, allerede har givet udtryk for, at føje følgende til, idet jeg håber, at det må være mig muligt at undgå alt for mange gentagelser.

Indledningsvis er der for mig ikke ringeste tvivl om, at der er et behov for en kritisk undersøgelse som af os foreslået, og jeg tror næppe, at nogen tør bestride, at et sådant behov findes. Næppe nogen tør bestride det, fordi behovet allerede er der og længe har været der, hvilket fremgår af observerede skader eller formodede skader og risici.

Selve spørgsmålet om pudder- og sprøjte-

giftes samt teknisk anvendte hormonpræparaters skadelige virkninger har optaget mig en del i de sidste år, og selv om jeg langt fra er sagkyndig på dette vældige og højst sammensatte område, som vel kun videnskabsmænd og de lægfolk ikke at forglemme, der i årevis har studeret spørgsmålet, har chance for engang at komme til bunds i, vil jeg alligevel i det følgende prøve kort at opridse, hvori farene formentlig består.

De allerede observerede skader eller formodede skader og risici kan efter min mening groft opdeles således:

For det første skader på mennesker og dyr under eller umiddelbart efter udsprøjtningen eller bepodningen.

For det andet skader på menneskets sundhed ved, at mennesket optager de midler, der anvendes til bekæmpelse af skadevoldende livsformer såsom insekter, svampe, bakterier og andre angribere på kulturplanterne samt ukrudtsplanter, i fødemidlerne.

For det tredje skader på naturen ved forrykning af naturens balanceforhold mellem arterne, så vel hvad angår vor fauna som vor flora.

Vedrørende det første: fagfolk kender i almindelighed risikoen ved omgangen med de stærke gifte og véd at gardere sig ved de foreskrevne sikkerhedsforanstaltninger. Skader på sprøjtemandskab er derfor ret sjældne — og heldigvis for det.

Private haveejerers brug af sprøjtegifte er heller ikke noget stort problem. Risikoen er ikke stor, efter at salget af de farligste giftmidler i småpakninger i håndsalg til havebrug nu endelig er forbudt; men — og det bør bemærkes — ved uforsigtighed og uheld sker der fortsat store skader fra de stærkeste gifte.

Det hænder under transport, at giftmidler tabes og spildes. Det sker ved opblanding af giften i vand, ved rengøringen bagefter af spande og andet, giftblandingen har været i, at større eller mindre mængder af giften udledes i brønde eller vandløb, hvor giften frembyder den allerstørste fare for mennesker og dyr. Hertil kommer, at giften ved uforsigtighed under sprøjtninger og som følge af vinddriften kan gå ind over nabogrunde, og vi har allerede eksempler nok på forgiftninger med dødelig udgang